

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנאמרו בסעודה שלישית פרשת תרומה תשפ"ב לפ"ק

בעיר פאלם ספרינגס

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף רע"ו

ונראה דאיתא בגמרא (יומא עב:) מבית ומחוץ תצפנו ונראה (כה-יא), אמר רבא כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם ע"כ. הנה לא אמר שתלמיד חכם צריך להיות 'תוכו וברו שוין', כי והצנע לכת עם אלקיך כתיב (מיכה ו-ח), שיש להצניע תוכן פנימיותו מלהראות לרבים, וראוי שתוכו תהיה יותר מברו ולא שוין, אך יש להזהר שתוכו לא יהא סתירה לברו, שהוא ירא שמים רק בגלוי ולא בסתר.

והנה אנו קורין לחכמי התורה בתואר 'תלמיד חכם', ונראה בטעמו, דזהו לרמוז על מאמרם (אבות ד-א) איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר (תהלים קיט-צט) מכל מלמדי השכלתי, שהחכם האמיתי אינו סומך על דעתו, אלא לומד תמיד גם מאחרים, לשמוע דעת אחרים וללמוד מהם, וכמאמרם (מכות י) הרבה למדתי מרבותי, ומחבירי יותר מהם, ומתלמידי יותר מכולם. ואמרו (תענית ז) דתורה נמשלה לאש, מה אש קטן מדליק הגדול, כך בדברי תורה קטנים מחדדים את הגדולים ע"כ. ואיתא בגמרא (עירובין יג:) מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותן, מפני שנוחין ועלובין היו, ושונין דבריהן ודברי בית שמאי, ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהן ע"ש. ובפשוטו הכוונה שזה שהיו שונין דברי בית שמאי מורה על מדת ענותנותם, אך בתוספות רי"ד הוסיף שם, דזה מורה שלא סמכו בית הלל על דעתם לבד, שהם מכוונים להלכה, וזלזלו בדעתם של אחרים, אלא למדו תחלה להתבונן מה דעתו של בית שמאי בזה, ודקדקו היטב לבחון את שני הצדדים, ועל כן כווננו יותר להאמת, וזכו שתקבע הלכה כמותן ע"ש. ולכן קורין חכמי ישראל בתואר 'תלמיד חכם', שהוא נשאר תמיד תלמיד, ללמוד מכל אדם, ואין מזלזלין בדברי אחרים, ולומדים גם מתלמידיהם תמיד להוסיף חכמה.

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (כה-ב). וברש"י ויקחו לי, לשמי. תרומה, הפרשה, יפרישו לי מממונם נדבה ע"כ. והקשו המפרשים הלא כל מצות ה' צריכין לקיימם לשמה, ולמה הדגיש כאן 'לי' לשמי. וגם למה קרא אותה בשם תרומה, ולא בשם נדבה, כמו שאר נדבות. גם יש להבין על אומרו ויקחו, דבשלמא אם היה מדבר להגזברים שייך לומר שיקחו מבני ישראל נדבותם, אבל הציווי בא לבני ישראל הנותנים, דבר אל בני ישראל, ואם כן יוצדק לומר ויתנו לי תרומה.

ומתחלה נבאר להלן בפרשה במצות עשיית הארון, ועשית כפורת זהב טהור וגו', ועשית שנים כרובים זהב מקשה תעשה אותם וגו' (כה-ז). ברש"י כרובים, דמות פרצוף תינוק להם (סוכה ה:). מקשה תעשה, שלא תעשה בפני עצמם ותחברם בראשי הכפורת לאחר עשייתם, אלא הטל זהב הרבה בתחלת עשיית הכפורת, והכה בפטיש ובקורנס באמצע, וראשין בולטין למעלה וצייר הכרובים בבליטת קצותיו ע"כ. ויש להבין הלימוד הנרמז בזה.

וישוב אמר, ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה, ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך (כה-כא). וברש"י פירש שבעודו ארון לבדו בלי כפורת, יתן תחלה העדות לתוכו, ואחר כך יתן את הכפורת עליו ע"כ. וברמב"ן כתוב דמשמעו יותר, שאחר שיתן הכפורת על הארון, כאשר אמר, יתן בארון את העדות. ובאמת כבר אמר הכתוב לעיל אחר עשיית הארון קודם ציווי הכפורת, ונתת אל הארון את העדות, ומשמע שנתנית העדות להארון היתה קודם הכפורת, ואם כן מהו נתינת העדות לתוך הארון אחר נתינת הכפורת.

ג נרמז בתואר זה של תלמיד חכם, שכאשר נתעלה אדם להגיע למעלת חכם בחכמת התורה, לא יחזיק תורתו לעצמו, אלא ישתדל להפיץ אורה של תורה גם לאחרים, ללמד את בניו ותלמידיו תורה ועבודת ה'. וכמאמרם (אבות ב-ח) אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך, היינו להשתדל רק לטובת התעלותו ולהחזיק הטובה לעצמו, אלא יפיץ תורתו גם לאחרים, ולהכניסם תחת כנפי השכינה. והגם שכאשר היה מתבודד לעצמו יתכן שהיה מתעלה יותר, יותר על זה כדי ללמד ולחנך גם אחרים. וכמו שהאריך בזה בהקדמת שו"ת חתם סופר (י"ד) דחנוך היה צדיק גמור והתעלה להיות מלאך אלקים, ובהיות שלא הדריך אחרים, שקעו בני דורו בחטא ועון, עד שהוצרך ה' להביא מבול לעולם. וכמו שנאמר (בראשית ה-כד) ויתהלך חנוך את האלקים, שרק הוא בעצמו הלך עם האלקים ולא הדריך אחרים, ואיננו כי לקח אותו אלקים. לא כן אברהם הפיץ אמונת אלקי עולם לכל סביבתו, ועל זה אמר ה' (שם יח-ט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, ועבור זה קראו ה' (ישעיה מא-ח) אברהם אוהבי. ולכן חכמי ישראל קרויין בתואר 'תלמיד חכם', להורות כי זהו תעודתו, לא להחזיק תורתו לעצמו אלא ילמד מתורתו להדריך גם אחרים, ולהעמיד תלמידים הגונים להיות גם הם דבוקים בתורת ה' ועבודתו.

ובאמת לא יפסיד החכם מתורתו עבור שמסר זמנו לאחרים, ואדרבה ה' משלם לו זאת בכפליים, כדאיתא בגמרא (תמורה טז) בשעה שהתלמיד הולך אצל רבו ואומר לו למדני תורה, אם מלמדו מאיר עיני שניהם ה' (משלי כט-ג) [שאף הרב צריך עדיין לימוד ומלמדו הקב"ה], ואם לאו, עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה' (משלי כב-ב), מי שעשאו חכם לזה עושה אותו טיפש, טיפש לזה עושה אותו חכם [עכשיו הוא מתחיל לעשותם חדשים, לזה חכם ולזה טיפש] ע"כ.

ובזה נבוא אל המכוון, כי בהיות הארון מורה על התלמיד חכם שבתוכו מונח התורה, על כן צוה ה' שהכרובים המה צעירי ישראל יהיו תמיד על ראשו, להשגיח עליהם ללמדם ולחנכם. – ולא עוד אלא שיש להארון להתעצם עצמו עם הכרובים שלא יתפרדו, ומקשה תעשה אותם, כי דבר העומד בפני עצמו רק מחברים אותו אל דבר אחר, כמו שחיברם יכולים גם לפרקם, אבל מה שהוא מוקשה היא מתעצם יחד, והרב עם התלמידים יש להם להתעצם להיות לאחדים. אך הראה ה', שלא יאמר החכם שאם יתן עתו וזמנו לאחרים, יחסר לו משלימותו שהיה יכול להתעלות, כי לא כן הוא, אלא כאשר יתנו

הכפורת עם הכרובים עליו, אז יוסיף ה' לו חכמה בתורת ה', ואחר נתינת הכפורת עליו, אז אל הארון תתן את העדות אשר אתן לך, שיתוסף לו חכמה יתירה עבור שלימד וחינך אחרים לעבודת קונם.

אמנם להדריך אחרים, ולזכות שיעשו הדברים רושם עליהם, זהו רק כאשר הוא תוכו כברו, שגם פנימיותו מלאה יראת ה', אז הדברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, וכמו שאמר ה' (דברים ה-כ) מי יתן והיה לבבם זה להם 'ליראה אותי', יראת הרוממות ולא יראת העונש, כי אז למען ייטב להם ולבניהם עד עולם. וכמו שפירש בייטב לב (פ' ראה) יראת ה' טהורה עומדת לעד (תהלים יט-ז), דרך באופן שיראת ה' של האדם טהורה ואמיתית, אז עומדת היא לעד להורישה לאחרים. וראשית חכמה יראת ה' וגו' תהלתו עומדת לעד (שם קיא-ז), דבאם זוכה שראשית חכמתו היא יראת ה', אז תהלתו עומדת לעד ע"ש. ועל זה אמרו, שמי שאין תוכו כברו אינו 'תלמיד חכם', כי תואר הזה ניתן בשביל מעלת החכם שמזכה מתורתו גם לאחרים, אשר זה לא יתכן רק כאשר תוכו כברו, אז הדיבורים שלו עושין רושם בלבבות אחרים, לא כן כאשר הדיבורים הם רק משפה ולחוך, ואין הוא עצמו באותו דרגא שמדבר, אז לא ישפיע על תלמידיו, ואין מתאים לו התואר 'תלמיד חכם', ומי שאינו תוכו כברו אינו 'תלמיד חכם'.

*

אך אכתי צריך ביאור, הא מבואר ברש"י (כה-יא) שלשה ארונות עשה בצלאל, שתיים של זהב ואחד של עץ, וארבע כתלים ושוליים לכל אחד ופתוחים מלמעלה, נתן של עץ בתוך של זהב ושל זהב בתוך של עץ, וחיפה שפתו העליונה בזהב, נמצא מצופה מבית ומחוץ (יומא עב:) ע"כ. אם כן גם הארון אינו תוכו כברו, כי ברו זהב, ותוכו יש בו גם עץ.

ונראה דאיתא בגמרא (פסחים ג) רבא רמי כתיב (תהלים יז-א) כי גדול עד שמים חסדך, וכתיב (שם קח-ה) כי גדול מעל שמים חסדך, הא כיצד, כאן בעושין לשמה [מעל שמים], וכאן בעושין שלא לשמה [עד לשמים, דמצוה מיהא קא עביד] וכדבר יהודה, דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה ע"כ. ופירשו המפרשים דלכן אמר 'לעולם' יעסוק אדם בתורה ובמצות אף על פי שלא לשמה, כי כן היא סדר העבודה לעולם, שאי אפשר בימי הנערות להגיע תיכף לעבוד את ה' בלי שום פניות, וההתחלה היא תמיד שלא לשמה, בימי ילדות לומד עבור

ועל זה אמר כי באמת לא באלה חלק יעקב, אלא תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים, כי תוכו ופנימיותו של האפריון הוא, מה שגנוז ומוסתר בזה האהבה הגדולה מבנות ירושלים להקב"ה, שנתנו הדברים החביבים והקרובים אליהם ביותר, עבור משכן ה', דבר זה המשיך אליו השראתו ית"ש בתחתונים ע"כ.

ולכן בנדבות המשכן, אם תהא חסר נדבת הלב ליתן אותה מאהבת ה' לשם ה', אלא תהא מעורב בה שאר פניות, על כסף גשמי אין השראת השכינה, ואין בכחה להוריד שכינתו מלמעלה לשכון בבית הזה. ורק בנדבות שנתנדבו מאהבה, שפרחית לעילא, ומעל שמים חסדך, שהנדבה מתרומם להגיע למעלה, נדבות אלו ימשיכו השראת שכינתו מלמעלה למטה. ועל כן נדבות המשכן קרויה בתואר 'תרומה', שצריכה להיות נתונה לשמה באופן שתתרום להיות פרחית לעילא, ורק אז ושכנתי בתוכם. ועל כן באה הציווי להנותנים, שכאשר לוקחים בביתם הנדבות להביאם להגזברים, ויקחו לי, תהא לקיחתם בידם לשם ה', מתוך אהבת ה' לקיים מאמרו, שתהיה הנדבה בבחינת 'תרומה', שתהא פרחית לעילא, כי רק נדבות הללו יוכלו להוריד השכינה בתוך הבית הזה, אשר תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים. ושאר הנדבות שלא יהיו בבחינת זו, סופן יהיו נותר, ולא יגיעו פנימה, וכמו שנאמר (ל-ו) והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר.

*

והנה צוה ה' בהארון, ועשית בדי עצי שטים וגו', והבאת את הבדים בטבעות על צלעות הארון לשאת את הארון בהם, בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו (כח-ג). וברש"י לעולם (יומא עב). ע"כ. וברמב"ם (ה' כלי המקדש ב-ג) שהמסיר אחד מן הבדים מן הטבעות לוקה ע"ש. ויש להבין הטעם בזה, כיון דתכלית הבדים היתה לשאת את הארון בהם, היה די להניחם בטבעות בשעת מסעם, ולמה לא יסורו ממנו לעולם. והלא גם השלחן והמזבח היו להם בדים, ולא נצטוו שלא יסורו ממנו, וכמו שנאמר במזבח, והיו הבדים על שתי צלעות המזבח 'בשאת אותו' (כז-ז). וידועים פירוש האלשיך, כי הארון רומז לעוסקי תורה, ברם הם זקוקים לתומכים שיוכלו להתקיים על ידם, כשם שהארון היה זקוק לבדים לשאת אותו בהם. והמחזיקי תורה אסור להם להרפות מהחזקתם ולהסיח דעתם מלומדי התורה, ולכן הבדים חייבים להיות קבועים בטבעות הארון, להיות מוכנים תדיר לשמש אותם, כי בלעדי תמיכתם אינם יכולים להתקיים ע"כ.

ממתקים, ושוב עבור ממון וכבוד וכדומה, עד שבסופו מגיע לידי מדריגת לשמה. וכן מבואר בלשון הרמב"ם (ה' תשובה י-ה) אמרו חכמים לעולם יעסוק אדם בתורה ואפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, לפיכך כשמלמדין את הקטנים ואת הנשים וכלל עמי הארץ, אין מלמדין אותן אלא לעבוד מיראה וכדי לקבל שכר, עד שתרבה דעתן ויתחכמו חכמה יתירה מגלים להם רז זה מעט מעט ומרגילין אותן לענין זה בנחת, עד ששיגוהו וידעוהו ויעבדוהו מאהבה ע"כ.

וזה רימו ה' בהארון, שהארון מתחלה ברו בחיצוניותו זהב, אבל סמוך לו בתוכו הוא עדיין עץ, שתוכו עדיין שלא לשמה, אבל תכלית העבודה היא שאחר זה ימצא בתוך תוכו ארון זהב, להיות תוכו כבד, לזכות לעבוד את ה' לשמה, ולהגיע להדרגא של מעל שמים חסדך.

*

אמנם כן כי צריך להיות האדם עסוק במצות גם כאשר עבודתו עדיין היא שלא לשמה, אשר גם בזה עד שמים חסדך, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. אבל לא כן הוא בבנין המשכן בית ה', אין שום חשיבות להנדבות שאינם באים מנדיבת הלב לשם ה', והוא על דרך שביאר באלשיך הכתוב (שיר ג-ט) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון, עמודיו עשה כסף רפידתו זהב, תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים. כי באמת אין הקב"ה נצרך להכסף וזהב שלנו לבנות בית ה', הלא לי הכסף ולי הזהב נאום ה' (חגי ב-ח), ואם עלה ברצונו לבנות לו בית אין הוא צריך להנדבות שלנו. וכמו שנוכח במהרה לראות בנין השלישי שירד מן השמים בנוי ומשוכלל (רש"י סוכה מא). ועוד גם זאת, הכי יתכן ומובן שבנין הנעשה מדברים גשמיים ימשיכו השכינה מגבהי מרומים לעולם השפל הזה, ולמה איפוא נצטוו ישראל ליתן תרומת ה'.

אך תכלית הנתינה היא, הרצון ונדיבות הלב שהיה לישראל בנתינתם, האהבה הגדולה לה' המוסתרת בתרומות אלו המה גרמו השראת השכינה. אשר האדם שהדבר הקרוב לו ביותר הוא ממונו, והוא מקושר בו בעבותות האהבה, ואף על פי כן הוא מפריד עצמו ממנו ונותנו בתשוקה עבור הקב"ה ית"ש, קדושה ואהבה זו המשיך לתוכו השכינה הקדושה. וזהו אפריון עשה לו המלך שלמה, מלך שהשלום שלו, עמודיו עשה כסף רפידתו זהב וגו', וכי יש להבין שאפריון מלך מלכי המלכים אשר אין חקר לקדושתו נעשה מכסף וזהב וארגמן וכדומה.

ויישׁ לומר עוד, דאיתא בגמרא (מגילה י:): מסורת בידינו מאבותינו מקום ארון אינו מן המדה [אינו אוחז למעט מדת קרקע לכל צדדיו כלום, כדקתני יש לו עשר אמות לכל רוח, באמצע בית קדש הקדשים היה יושב, ויש ריוח בינו לבין הכתלים עשר אמות לכל צד, וכל הבית אינו אלא עשרים על עשרים, נמצא שאינו ממעט כלום]. תניא נמי הכי ארון שעשה משה יש לו עשר אמות לכל רוח, וכתוב (מלכים א ו-ג) ולפני הדביר [חלל בית קדש הקדשים שהוא לפנים מן הדביר, היא המחיצה המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים] עשרים אמה אורך, וכתוב כנף הכרוב האחד עשר אמות וכנף הכרוב האחד עשר אמות, ארון גופיה היכא הוה קאי, אלא לאו שמע מינה בנס היה עומד ע"כ. ופירשו המפרשים שזה רומז, כי בדרך הטבע מן ההכרח שכל דבר יהיה לו מקום, ברם קיומם של תלמידי חכמים ולומדי תורה אינו טבעי כלל, אלא הקב"ה מתנהג עמהם שלא כדרך הטבע, איך הם מתפרנסים, וממה וממי הם נוזנים, וגם כאשר לפי ראות העין אין לו מקום בעולם, ואינו מן המדה, הם מתקיימים בהשגחה מן השמים בנסים נסתרים, להמציא לו צרכיו, ולכן מקום ארון אינו מן המדה ע"כ.

משתמשים בהבדים רק בשאת אותם, לא היו רואים שגם מקום הבדים אינו מן המדה, ועל כן בא ציווי ה' 'בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו' לעולם, כדי שבוה יכירו תמיד כל רואיהם, כי לא רק מקום ארון אינו מן המדה, אלא כן היא גם בהבדים, שבדרך נס הם עומדים.

ומצינו עוד יותר בזה, שהרי לפי ראות העין הבדים הם נושאים את הארון, אבל לא כן היה, אלא הארון נושא את נושאו, שנאמר (יהושע ד-יא) ויהי כאשר תם כל העם לעבור, ויעבור ארון ה' והכהנים לפני העם (סטוה לה). והיינו כי מחזיקי התורה הנושאים על שכמם עוסקי התורה, נראים לפי ראות העין שהם הנותנים, ועוסקי תורה הם המקבלים. אבל האמת הוא שהארון נושא את נושאו, כל ברכתם והצלחתם במסחרם, באים רק מהלומדי תורה, שהארון נושא אותם. ויותר ממה שהבעל הבית עושה עמהם, הם עושים עם הבעל הבית (ויק"ר לד-ח). וכמו שמקום הארון אין לו מדה, כן הם ממשיכים זאת גם על הבדים הנושאים אותם.

*

ונראה כי הנהגה זו אינה רק ביששכר היושב באהלה של תורה, אלא גם בהמחזיקי תורה הזבולון, בהיות שעל ידי עסקיהם ומסחרם מתפרנסים תלמידי חכמים, גם אצלם הנהגתם מן השמים חוץ לדרכי הטבע, שיצליחו בנכסיהם, וגם הם אינם מן המדה, וה' ממציא להם ברכה בעסקיהם בנסים נסתרים שיצליחו, וגם בזמנים שבדרך הטבע היו עומדים להפסד, הם ניצולים מזה בהשגחה עליונה שבביל שהם מדובקים ללומדי תורה להחזיקם ולהחיותם.

גם נרמז במה שאמר הכתוב על הבדים, לא יסורו ממנו, כי המחזיק תורה שכרו הרבה מאד, ואם כי לא זכה להיות יושב באהלה של תורה בעולם הזה, מכל מקום לעתיד בעולם הבא, בצל החכמה בצל הכסף (קהלת ז-יב), זוכה לישוב בגן עדן בצלו של החכם שהחזיק אותו בממונו. וכדאיתא בגמרא (פסחים גג:) כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה, שנאמר כי בצל החכמה בצל הכסף [במחיצת החכמה יכנס זה שהנההו מנכסיו] ע"ש. ומבואר במפרשים כי ישיבת עם הארץ בבית המדרש יחד עם חכמי התורה, והוא לא מבין מה שמדברים, אין זה תענוג כלל, ועל כרחק שזוכה להתעלות ולהשיג להבין ולהשכיל מה שלומדים. ולכן בהיות שיתכן שהזבולון המחזיק את יששכר יעלה על לבו, כי רק בעולם הזה יש לו קשר עם הצדיק שמחזיקו, אבל כאשר תתפרד החבילה בעולם הזה לא יהיה לו עוד קשר עם הארון. על כן הורה לנו הכתוב בטבעות הארון יהיו הבדים, לא יסורו ממנו, שהם נשארים מקושרים לעולם, וגם לעולם הבא לא יתפרדו, אלא בצל החכמה יהיה גם צל הכסף יחד.

וגם זה הראה ה' במקדשו, דכמו שמקום ארון אינו מן המדה, גם מקום הבדים אינו מן המדה, שהרי נשאר מן הארון ולהלאה עשר אמות לכל רוח, שהיה ממולא עם הכרובים, ואם כן גם להבדים אין לה מקום, ובדרך נס היו עומדים, כדי להראות למחזיקי התורה איך שבשביל שהם מדובקים בארון, גם עליהם יש השגחה מן השמים להתנהג עמהם בנסים נסתרים. וכל זה אנו יודעים רק משום שהבדים היו תמיד בתוך טבעות הארון, אבל אם לא היו

הגליון הזה נתנדב על ידי

מוה"ר ר' אהרן הערשקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו החתן יהואל נ"ו למז"מ	מוה"ר ר' שלמה קרעמער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	מוה"ר ר' יעקב הכהן רובין הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו החתן ישראל מרדכי נ"ו למז"מ	מוה"ר ר' אהרן הערשקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו החתן יהואל נ"ו למז"מ
מוה"ר ר' נתן גראוינגער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב	מוה"ר ר' אנשיל קרעמער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב	מוה"ר ר' משה שמואל מעוניה הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסו בתו למול טוב	מוה"ר ר' נתן גראוינגער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב
מוה"ר ר' יושא גאלד הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' יושע שטערן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' משה שפיטץ הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' יעקב יוסף שימשאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב